

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met jouw klas kijken naar SCHOONBEEST, een beeldende theaterproductie van theatermakers Zita Windey en Brenda Corijn bij *fABULEUS*.

In deze map vind je opdrachten die je kan gebruiken ter voorbereiding van het theaterbezoek, of nadien om samen met je leerlingen verder te verdiepen en ervaringen uit te wisselen.

Tijdens de voorbereiding zou ik vooral goesting geven, nieuwsgierig maken en rond de theatercodes werken. Aarzel niet om ons te contacteren als je vragen hebt over de voorstelling of de omkadering.

Veel plezier en een fijne voorstelling!

Filip Bilsen

Communicatie & educatie *fABULEUS*

filip@fabuleus.be

KORT SAMENGEVAT

SCHOONBEEST is een theaterproductie zonder verhaal en (bijna) zonder woorden. De voorstelling duurt ongeveer een uur.

Op het podium staan drie acteurs, die samen een hele reeks absurde creaturen uitbeelden: dieren, mensen, diermensen, mensdieren... De opbouw van de voorstelling heeft iets van een **natuurdocumentaire**. Je kijkt naar een landschap waarin deze wezens verschijnen, elkaar ontmoeten en vervolgens weer verdwijnen.

Belangrijke **thema's** zijn:

- de schoonheid en de wreedheid van de natuur
- prooi zijn/ sterven/ doden
- de rol van de mens in de natuur

De jonge theatermakers **Zita Windey en Brenda Corijn** hebben de voorstelling bedacht. [In deze video vertellen ze kort over hun inspiratie en over het creatieproces](#) (een leuke inkijk voor leerkrachten/volwassenen, maar waarschijnlijk minder interessant voor kinderen).

Belangrijke elementen voor de fantasie zijn de **kostuums** en het **decor** (bedacht door Tobias Van Nieuwenhove), de **muziek** (door Lucy Ryan) en het **licht** (door Ezra Veldhuis).

SCHOONBEEST is een productie van **fABULEUS**. Centraal in de werking van *fABULEUS* staat de artistieke samenwerking tussen (zeer) jong talent en (meer) ervaren makers. Op het podium staan de ene keer jongeren, de andere keer jonge professionals. *fABULEUS* biedt hen de nodige omkadering om hun kwaliteiten als speler, danser of maker te ontwikkelen en heeft op dat vlak ook een internationale voorbeeldfunctie. *fABULEUS* bereikt met zijn producties een opvallend breed publiek van alle leeftijden, met speciale aandacht voor jongeren en kinderen. *fABULEUS* werkt in Leuven vanuit het Openbaar Entrepot voor de Kunsten (OPEK). Het is een van de drie Leuvense stadsgezelschappen en ook resident bij kunstencentrum STUK.

WELKOM IN HET THEATER

SCHOONBEEST is een voorstelling vol grappige, spannende, enge, droevige en muzikale momenten. De kinderen zijn (zoals elk theaterpubliek) deel van de voorstelling. Met hun reacties beïnvloeden ze elkaar, de spelers en de voorstelling zelf. Spontane en directe reacties zijn welkom, grijp dus alleen in als het gedrag storend is voor het publiek en de spelers.

De leerlingen mogen genieten en hoeven dus niet muisstil te kijken. Het is wel interessant om te oefenen met de kinderen hoe ze spontaan weer stil kunnen worden na een spannend of uitbundig moment. Bij inleidingen vragen wij de leerlingen soms om even heel luid te applaudisseren, maar het onmiddellijk stil te maken zodra we onze mond opendoen om iets te zeggen.

Denk goed na over de plaatsindeling. Zorg ervoor dat jij en je collega's tussen de leerlingen zitten. Verwacht je dat een bepaalde leerling de voorstelling heel spannend of lastig zal vinden? Ga dan dicht bij hem of haar in de buurt zitten.

De affiche

Het is belangrijk dat de kinderen op voorhand weten dat ze naar een theatervoorstelling gaan kijken, wat theater precies is en wat er van het publiek verwacht wordt. Je kan beginnen met het posterbeeld te laten zien (de voorkant van deze lesmap. [Je kan het ook hier downloaden](#)).

- Wat valt er het meeste op? Wat trekt je aandacht?
- Omschrijf de poster in drie woorden, bijvoorbeeld: fantasierijk, natuur, dieren
- Verklapt de titel al iets?
- Waar zou de voorstelling volgens jou over gaan?

Eerdere ervaringen

Na het bekijken van het affiche beeld kan je met de leerlingen terugblikken op eerdere ervaringen. Zijn jullie ooit al naar een theatervoorstelling geweest met de

klas? Hoe ziet de theaterzaal er uit? Wat is het verschil tussen een theaterzaal en een bioscoop?

Misschien zijn er ook kinderen die zelf al eens op een podium gestaan hebben. Heb je zelf al eens applaus in ontvangst genomen? Hoe voelde dat? Vond je het spannend om voor een publiek op te treden? Denk je dat de acteurs van *SCHOONBEEST* het spannend vinden om voor een publiek te spelen?

De theaterregels

Dit filmpje is een goede opener voor een klasgesprek:

<https://www.youtube.com/watch?v=of0T3A0n--8>

Vraag de leerlingen of ze zelf een idee hebben wat er wel en niet mag tijdens een theatervoorstelling. Theater is niet hetzelfde als televisie. Welke verschillen zijn er? En wat kun je dus niet doen tijdens een voorstelling, wat je waarschijnlijk wel doet terwijl je tv kijkt?

- ★ De vestiaire is de plek waar je jassen en tassen opbergt. Deze neem je normaal gezien niet mee de zaal in.
- ★ We checken of onze telefoon uitstaat. We nemen geen foto's en filmen niet tijdens de voorstelling. **Deze regel geldt zeker ook voor leerkrachten!**
- ★ Probeer voor de voorstelling naar het toilet te gaan. Tijdens een voorstelling weglopen, stoort de mensen in de zaal en op het podium.
- ★ Ook babbelen stoort anderen. Natuurlijk mag je reageren op wat je ziet, maar wacht met het bespreken met je buurman of -vrouw tot na de voorstelling.
- ★ Je mag niet eten of drinken in de zaal
- ★ Aan het begin van de voorstelling gaat **het licht in de zaal uit**. Dit is misschien een beetje spannend, maar probeer niet te roepen, want daarmee maak je andere kinderen bang.
- ★ Aan het eind van een voorstelling hoort applaus. Het is fijn voor de acteurs als het publiek lang genoeg applaudisseert, zodat ze tijd hebben om echt te buigen. Kinderen vinden dit soms moeilijk vol te houden. **Het is fijn om dit vooraf even te oefenen.**

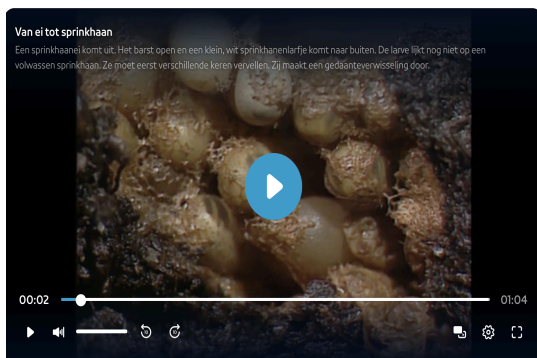
NATUURDOCUMENTAIRE

SCHOONBEEST heeft geen duidelijke verhaallijn, zoals andere theatervoorstellingen, films of boeken meestal wel hebben. Er is niet één hoofdpersonage dat je het hele stuk lang volgt.

De opbouw heeft iets van een **natuurdocumentaire**. Je kijkt naar een landschap waarin wezens verschijnen, elkaar ontmoeten, bespieden en soms de das omdoen. Vervolgens verdwijnen ze weer. Sommige figuren keren later terug naar deze plek, andere zie je nooit meer terug.

Je mag zelf bedenken wat je ziet of voelt. Er is geen goed of fout, en je hoeft het niet helemaal te snappen. Kijken en luisteren is al genoeg.

Je kan de vergelijking maken tussen een natuurdocumentaire en een film en nadien de link leggen naar **theater**. Bekijk deze korte video's en vergelijk ze met elkaar. Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen?

[Van ei tot sprinkhaan | Schooltv](#)

[Shrek - Exploding bird](#)

- Je ziet iets wat echt gebeurt	- Fantasie
- Geen personage (of toch wel?)	- Duidelijk hoofdpersonage
- Geen verhaal (of toch wel?)	- Duidelijk verhaal
- Niet geregisseerd	- Bedacht/ geregisseerd
- Geen emoties	- Emoties
- Vertelstem	- Personages praten (of zingen) zelf
- Muziek	- Muziek
- Neutraal	- Humor

MENSDIEREN EN DIERMENSEN

De figuren in *SCHOONBEEST* hebben zowel menselijke als dierlijke eigenschappen. Benen en schoenen, een staart, een pluizige vacht of is het een bontmantel? Geen mens, geen dier, maar iets daartussenin.

Kijkoefening

Bekijk samen met de leerlingen onderstaande afbeeldingen.

- ★ Wat valt op aan de tekening?
- ★ Vinden jullie het wezen schattig, eng, raar, Geef er samen met de klas woorden aan.
- ★ Welke menselijke eigenschappen zie je? Welke dierlijke?
- ★ Hoe zou je dit wezen noemen?

Verdiepende vragen

- ★ Welke dieren lijken op mensen (uiterlijk)? Welke mensen lijken op dieren?
- ★ Welke dieren lijken op mensen (gedrag)? Welke mensen lijken op dieren?
- ★ Van welke dieren zijn jullie bang? Wat is er eng aan?

- ★ Welke dieren vinden jullie schattig? Wat maakt ze schattig? Een zachte vacht, grote ogen, ...?
- ★ Als je gelijk welk dier zou mogen houden als huisdier, welk dier zou je dan kiezen en waarom?

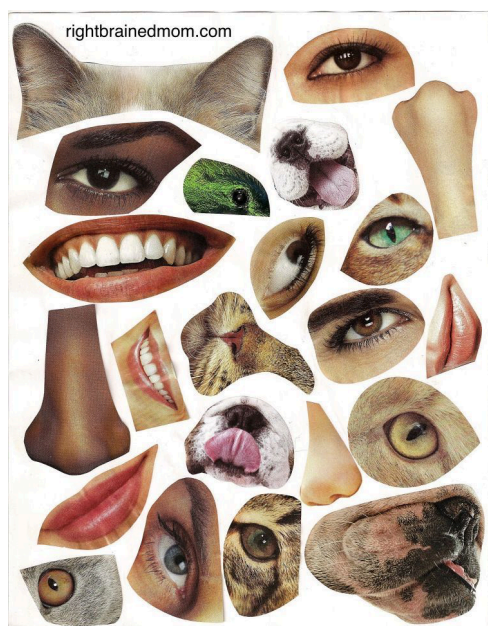
Tekenopdracht: teken onderstaande mens verder als dier en teken het dier verder als mens. Geef je nieuwe wezen een naam.

Knutselopdracht: knip en plak je eigen *fantasiewezen* uit kranten, tijdschriften en tekeningen.

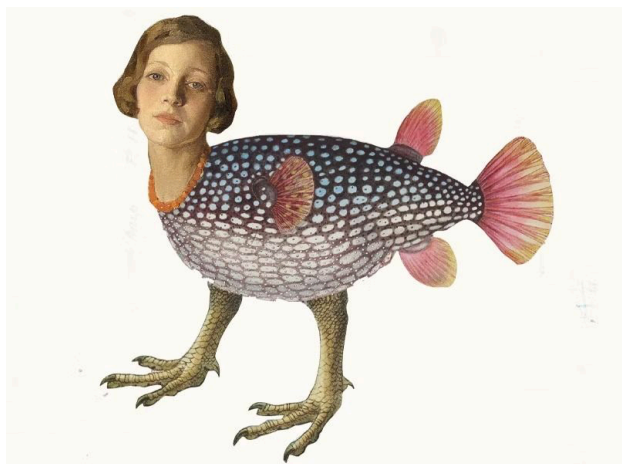
Stap 1

Verzamel lichaamsdelen zoals armen, benen, ogen, oren, ... Tip: Je hoeft niet per se met dieren of mensen te werken. Je kan ook planten, stenen of voorwerpen toevoegen.

Stap 2

Plak de onderdelen aan elkaar tot een wezen.

Stap 3

Teken nog extra onderdelen zoals:

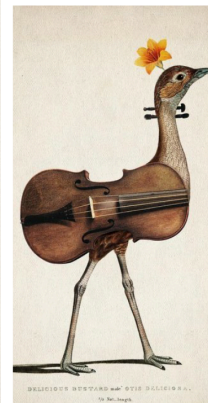
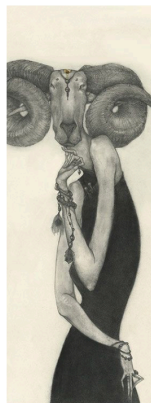
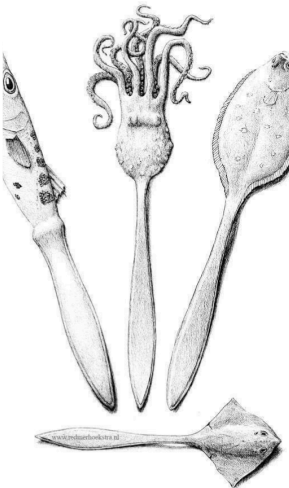
- schubben
- gekke neus
- speciale poten
- rare ogen

Stap 4

Geef het wezen een naam zoals:

- wandelvis
- krokodilgitaar
- struisvogelfluit

Enkele voorbeelden ter inspiratie:

De figuren voor het affichebeeld vonden we via deze publiek beschikbare database: <https://www.cosmos.so/public-work>. Zoek op 'medieval animal'.

HET LANDSCHAP EN DE DINGEN

Het decor speelt een belangrijke rol in *SCHOONBEEST*. Het is de plek waar de wezens elkaar ontmoeten. Vanuit hun verstoppelplek bespieden ze elkaar: de jager, het roofdier, de fotograaf, de vogel, het publiek... Wie is de prooi?

Maar het decor/ landschap is zelf ook een 'levend' ding. Het verandert soms uit zichzelf en soms onder invloed van de mensen en dieren.

Alles om ons heen is voortdurend in beweging: niet alleen de dieren en de mensen, maar ook de planten en de dingen, de seizoenen, de rivieren, de bergen, ... Ze ontstaan. Ze groeien. Ze zien ons passeren. Ze verslijten of ze transformeren in iets anders.

Schrijfo opdracht: schrijf een tekst vanuit het standpunt van een voorwerp uit de klas en laat het tot leven komen.

Wat zou het bord, de stoel, de tegel of de schaar te vertellen hebben als zij zouden kunnen praten?

Stap 1

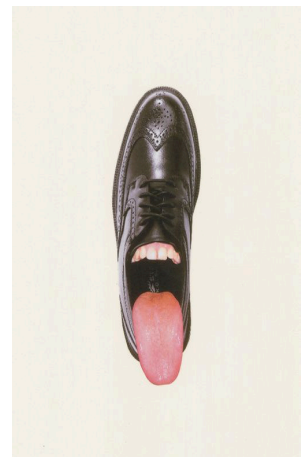
Loop door de klas en kies een voorwerp waar je benieuwd naar bent wat deze zou te vertellen hebben als deze kon praten.

Stap 2

Schrijf een korte tekst vanuit het standpunt van het voorwerp.

Vertel wat hij/zij/het ziet en voelt. Schrijf in de ik-vorm.

- Wat ziet jouw voorwerp?
- Wat maakt het elke dag mee?
- Wat voelt het daarbij?

Bijvoorbeeld:

De deurmat: “Ik lig hier voor de deur. Iedereen stapt op mij, zelfs de kat, maar ik vind dat OK. Ik ken iedereen van onderaf. Schoenen vertellen veel. Ik voel wie bruut of ongeduldig is, wie twijfelt om binnen te gaan. Regen, modder, confetti na een feest — alles komt eerst bij mij.

Stap 3

Bedenk de stem van je voorwerp. Hoe zou je voorwerp praten? Met een hoge, schorre, lage, piepende of... stem?

Stap 4

Werk in groepjes. Lees jullie teksten aan elkaar voor en laat de voorwerpen met elkaar in gesprek gaan. Vergeet de speciale stem van je voorwerp niet. Hoe reageren ze op elkaar? Wat herkennen ze van elkaar?

Stap 5 (optioneel)

Je kan de leerlingen hun dialoog of geschreven tekst laten presenteren aan de klas.

Knutselopdracht: maak een kijkdoos met een fantasielandschap waarin iedereen elkaar begluurt en bekijkt.

Stap 1

Verzamel materialen die je vindt in het bos (mos, stenen, takken, dennenappels, maar evengoed verloren spullen of afval).

Extra kijkopdracht: je kan de leerlingen in het bos op zoek laten gaan naar sporen van de mens. Waar zie je dat er ooit al eens een mens is geweest? Voetsporen, afval, een bankje om te rusten?

Stap 2

Maak de bodem van je kijkdoos, bijvoorbeeld met mos, gras of schors.

Stap 3

Bouw bomen, struiken en planten. Geheime plekjes waar dieren of mensen zich kunnen verstoppen om elkaar te begluren.

Stap 4

Voeg de ogen van de jager, mens, dier toe. Wie kijkt naar wie? De mens naar het dier of omgekeerd?

Tip: Knip de wezens (uit de vorige knutselopdracht) uit en plaats ze in het bos. Misschien luurt er wel een bijzondere Louis-Vitton-kikker achter een struik.

Stap 5

Maak een gat in de kijkdoos. Loer door het gat naar je fantasiebos en laat ook je vrienden meekijken!

